

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ Κ. ΘΑΝΟΥ ΔΟΥΓΑΝΗ

ΟΙ ΑΡΡΩΣΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΖΩΣΙΜΑ

Κάθε τόσο κι' από μιά φανταστική αρρώστεια βασάνιζε το Ζωσιμά. Μικρός, παιδάκι ακόμα του σχολειού, άκουσε κάποια Κυριακή στην εκκλησία τον παπά, που διάβαζε το

εὐαγγέλιο του έπιληπτικού. Του είχε κάνει τρομερή έντύπωση ή φωνή, που καθώς ελεε ο παπάς, βγήκε μέσα από την κοιλιά του δαιμονισμένου. Μιά φωνή μυστηριακή, δίχως να σαλεύσουν τὰ χείλη του ή ν' ανάδευσι ή γλώσσα του δυστυχισμένου εκείνου ανθρώπου. Μιά φωνή, που έρχονταν από κάποιον άλλο κόσμο, σκοτεινό.. Ένας άόριστος τρόμος έτύλιξε από τότε την παιδική του ψυχή. Κι' από την ώρα εκείνη του καρφώθηκε έπίμονα στο μυαλό ή ιδέα πως θα δαιμονιστεί. Δέν ξαναπήγε στην εκκλησία. Δέκα χρόνια τον τυραννούσε ή ιδέα αυτή. Δέκα χρόνων μαρτυρικές νύχτες με βραχιλάδες και όνειρα άπειρα του φαρμάκουσαν την πρώτη του τρομερή ζωή. Τού σκότασαν κάθε χαρά, κάθε ψυχική δύναμη, τον κατέστησαν ένα δειλό και περίεργο πλάσμα. Τέλος κάθε φόβος και ύποψια πως θα δαιμονίζονταν, πέρασε. Είκοσιόδυο-εικοσιτριών χρόνων άντρας πειά άκουσε να μιλούν για κάποιον που έφερβε στο κρεβάτι, άρρωστος από καρχίον. Νά μιά τρομερή αρρώστεια, που ούτε τον είχε ύποψιαστεί ως τότε. Τόσο τρομάζε, που δέν έτόλμιε να ζητήσει λεπτομέρειες σχετικά με τις άφορές και τα συμπτώματά της, από φόβο μήπως κανένα από τὰ συμπτώματα αυτά τουξε παρουσιαστεί δίχως να τό ξερω. Πρέπει να ποίμε πως για την κάθε άρρώστεια, που φαντάζονταν από καιρό σε καιρό ότι θα τον χτύπας, δέν έκανε κουβέντα σε κανέναν. Νοιώθοντας

δύο-τρία χρόνια τον βασάνιζαν οι φόβοι του καρχίον για να τον τυλξουν κατόπιν άλλοι κι' άλλοι κι' άλλοι...

Μολαταύτα έντός από άσημαντες άδιαθεσίες καμιά φορά δέν είχε άρρωστίηση σοβαρά. Όσο-τόσο είχε πάρει από φόβο τους γιατρούς. Δέν τους κλησιάζε ποτέ. Τρόμαζε μήπως στο χρώμα του προσώπου του, στον τόνο της φωνής του, στα μάτια του άνακαλύψουν τα συμπτώματα καμιάς άνεπάντηχης άρρώστειας.

Τό τελευταίο χτύπημα τον βρήκε τον Ζωσιμά στα σαράντα του χρόνια. Την ήμερα εκείνη βγήκε πρωί από τό σπίτι του και πήγε στο καφενείο. Κάθισε, όπως πάντα, άπομονωμένος σε κάποια γωνία και παράγγειλε καφέ και έφημερίδα. Διαβάζοντας, τὰ μάτια του έπεσαν ξαφνικά σε μιά εϊδηση, που τον κατετρόμαξε. Τό 'Ιατρο-επισόμι είδοποιούσε πως ή έπιδημία της λύσσας, που είχε πέσει στους σκύλλους και στις γάτες, απλώνονταν τρομερά και συνιστούσε στον κόσμο να φυλάγεται. Είχε άκουσει δυο-τρεις μέρες πριν να γίνεται λόγος σχετικά, μιά δέν φαντάζονταν το κακό τόσο έπικίνδυνο άπλημονο. Φίδια τον περιφύσανε μ' αυτή την εϊδηση. Την προηγούμενη μέρα είχε χαθεί τό σκυλλάκι του. Λίσσασε τάχα και ψέφισε κάποιον; Θυμήθηκε πως συχνά έπαιζε με δαύτο και πως στα παιχνίδια άπάνου του δάγκωνε τὰ χέρια, άλλα άπαλά. Μήπως καμιά φορά τον είχε δαγκώσει πιά βαρεία; Κι' άξαφνα του τράβηξε άσυναίσθητα την προσοχή μιά μικρούτσικη οδώνη οδλή στη είκη του χανορού δακτύλου τ' άρστρού του χεριού. Μιά φλόγα άνέβηκε τότε άπ' τὰ στήθια του, οι άμοροι του λύθησαν και τον τσάκισε κρύος ιδρώτας. Είχε τάχα άπομεινεί το σημαδάκι έκείνο από δαγκματιά του σκυλλίου; Κάτι του φαινόταν πως θυμόταν. μά πολύ άόριστα και συγχυμένα. 'Η έκθεση των γιατρού έβλεπε πολλά σχετικά με τὰ πρώτα συμπτώματα, άλλα δέν έδιόβαινε πιά κάτι από φόβο μή φανερωθή καμιά φοβερή αλήθεια, που δέν την ύπομιμάζονταν. Θυμήθηκε πως μερικά χρόνια πριν κάτου από τό παρόμοιο του σπιτιού τον πέρασε ένα σκυλλά λυσασμένο. Πήγαυε κάποιος μονόπλευρα και με την όδη χαρμένη άνάμεσα στα σκέλια. Τὰ μάτια του ήταν θολά. Άπάνου σ' αυτό ουλλογίστηκε πως άντίκρου τον ήταν ο μεγάλος καθρέφτης του καφενείου. Άπό φόβο μή σηκώσει τυχαία τό κεφάλι του και ιδή μέσα στον καθρέφτη τὰ μάτια του και του φανούν θολά, τραβήχτηκε πιά κάτου κι' άρχισε πάλι να κυτάζει τό οδώνιο σημαδάκι. Σε μιά στιγμή σκέφτηκε ότι στο κάτω-κάτω μπορούσε να κάμη θεραπεία. Μά δέν ήταν αυτό. 'Ο Ζωσιμάς δέν τρομάζε τη θεοραπεία. Τρομάζε την κάθε άρρώστεια ως άρρώστεια. Σάν ένα κακό που δέν έβραζε να τον βρή. Κι' αν έξακριβώνε άξαφνα πως κυκλοφορούσε μέσα στο μικρόβιο της λύσσας, ήταν ικανός να τραβή τη στιγμή. Έπειτα είχε τάχα καιρό για θεοραπεία; 'Αν είχαν περάσει οι ώριμότερες ήμέρες

και τό μικρόβιο είχε κάνει την κυκλοφορία του, ώστε να εινε άργά; 'Απανωτές φλόγες άνέβηκαν μέσα από τὰ στήθια του στην τελευταία σκέψη. Του φάνηκε πως θα σφιζόνταν κάτου κι' έστυλάθη με τους άγκώνες στο τραπέζι.

Ξαφνικά του πέρασε ή ιδέα πως έκείνο τό οδώνιο σημαδάκι είχε άπομεινεί από κάποιο σπυράκι. Ναι... ναι... σά να θυμόταν κάτι... Λίγο-λίγο άρχισε να γαληνεύει, να ήμερώνη ή ψυχή του, όσο του φαινόταν πως θυμόταν διάφορα περιστατικά σχετικά με τό σπυράκι. Σάν πήρε λιγάκι κουράγιο άρχισε να γελιά με τους προτεινόμενους φόβους του ένα γέλιο πικρικό και σιγανό, όταν κάποιος συζήτησε σ' ένα τραπέζι πιά πέρα τον ξαναόραξε στην άβυσσο, Μιλούσαν για την τρομερή έπιδημία. Ένας δηγιόταν το μαρτύριο γάιους καπέλλας, που πέθανε το περασμένο βράδυ από λύσσα. Την είχαν δεμείν πιστάκωνα με σύμμα από τον κορμό κάποιου δέντρου. 'Αφνε στριγγίσε κραζιές, ουρλιαξέ, σπαράξε κι' από τό στόμα της έβγαλαν κίτρινοι άφροί. Κάποιος της έχυσε ένα κανάτι νερό στο κεφάλι κι' άπόμεινε κρύαλο.

— Και πως δέν ποράβαν το κακό; ρώτησε κάποιος.

— Δέν είχαν ύποψιασθή τίποτα, γιατί δέν την είχε δαγκώσει το σκυλλά. Μονάχα της είχε γλύψει τό χέρι σ' ένα σημάιο, που ήταν γραντζουνισμένο και από κεί της έδωσε τό μικρόβιο με τό σάλιο.

Αλλά και τρέβιλα τα φίδια της γωνιάς τυλίξαν τό Ζωσιμά με την πληροχώρα αυτή. Κι' αν άκόμη το σημαδάκι ήταν από κάποιο τυχαίο σπυράκι, δέ μπορούσε να μείνη ήσυχος. Θυμόταν πως το σκυλλά ταχτικά όταν τό γάιδεψε, τοίγλυψε τὰ χέρια και τὰ σάβλιανε. Σίγουρα ήθελε σάλωσει και την πληγίτσα έκείνη όταν ήσαν ακόμα άνοιχτή. Νέος ιδρώτας τον τσάκισε. Αφανισμένοι, έζωσσε στη θέση του για μερικά στιγμές, όταν ξαφνικά συμπασιόντασε στη ψυχική δύναμη του άπόμεινε, δοκίμασε ν' άντιδράση.

'Αστείο πράμα! φώναξε κάποιος άγαναχτισμένος. Δέ μπορεί με τό σάλιο να δόση το μικρόβιο. Μονάχα με τό δάγκωμα.

Αυτό τό ελεε με την έλπίδα πως θα τό παραδέχονταν και οι άλλοι για να μπορούέη έτσι να δόση λίγο κουράγιο στον έαυτο του. 'Εκείνη τη στιγμή όμως έμεινε κάποιος γνωστός γιατρούς και γυρίζοντας προς τό Ζωσιμά του ελεε:

— Δέν έχεις δικιο. Φτάνει να ύπάσχη κάποια άμυχή και τότε το μικρόβιο μπορεί να μεταδοθή με τό σάλιο.

Πάγωσε. Κάτι σά σίφοναζε οβρούρες με βια μέσα στον κρανιακό του θόλο. Προσπάθησε να ρωτήσει κάτι, μά ή φωνή του πνίγηκε στο λαρούγγι. Η έλπίδα που έτσι τυχαία ξεφύτρωσε για μιά στιγμή και ήμέρους κάποιος την έρεθισμένη φαντασία του, χώνονταν. Λοιπόν ή φρικαλέα άρρώστεια έκανε τώρα τον κύκλο της μέσα στον άργαρισμό του, δέν άμφεβαλε πια...

'Απλώνονταν-απλώνονταν και τον φαρμάκωνε ως τό τελευταίο αίμοσφαιρίο. Άπό λεπτό δέ λεπτό-ποός έζέρι-μορούε να βρεθή κι' αυτός δεμένος πισταγκωνα στον κορμό κάποιου δέντρου, ν' άφήνη άλλόκοτες κραυγές, να ουρλιάζει, κι' από τὰ χείλη του να κρεμούνται άπαίσιον, κίτρινοι άφροί. Κάποιος θα του τινάξη ένα κανάτι νερό στο κεφάλι, τότε δυο-τρεις ξαφνικά και βίαιον σπασμοί θα σπαράξουν το κορμό του και πια... Και πια τίποτα. 'Θ' άπομεινεί σάν κοκκαλιμένους, τ' άνήνια μάτια του γουρλομένα θα δείχνουν τό άπαράδι και τὰ χαρακτηριστικά του προσώπου θα παγώνουν σε μιά φριχτή γκριμάτσα. Άπό τό στόμα, που θα χάσχη θα έξακολουθούσαν να γλιστρούν κίτρινοι άφροί. Σκέφτηκε να ραντίσει το μέτωπό του με λίγς νερό από τό ποτήρι για να δοκιμάση αν έβρασε στο στάδιο της ύδροφορίας. Πριν όμως άγγίσει το ποτήρι άποτράβηξε τό χέρι του σά να τον δάγκασε φίδια. Γιατί να έξ' κριβόση μιά τέτοια φοβερή λεπτομέρεια;

Σε μιά στιγμή, έτσι όπως είχε ξεράσει στον καθίσμα του, τον άπλησιάζε ο γιατρούς, δίχως να τον καταλάβη.

'Ε' Ζωσιμά, κάτι μελαγχολικό σε βλέπω. Μήν έχεις μέσα στο μικρόβιο της λύσσας; του ελεε στ' άστεια, χωρίς να φαντασθή τό άποτέλεσμα του άστεισμού του.

'Ο άλλος πινάχτηκε, έκρυψε βιαστικά τό χέρι με τη οδώνη βουλιτσα κάτου από τό τραπέζι και χαμογέλασε ήλίθια.

— Στο σπίτι... με στενωχόησαν... και γι' αυτό... Τραύλισε, χαμηλώνοντας τὰ μάτια από τό τραπέζι μήπως άνακαλύψη σε δαύτα ο γιατρούς καμιά θολούρα ύποπτη.

'Ο γιατρού έφερε βόλτα άλόγυρα το καφενείο, σφριζόντας κάποιο σκοπό της έποχης, και βγήκε. Σε λίγο βγήκε κι' ο Ζωσιμάς. Χάθηκε στο πάρκο έκεί κοντά κι' άπομονώθη σ' ένα άπόμυρο κάθισμα. 'Έτσι λοιπόν... 'Ο γιατρού δέν τον βρήκε μελαγχολικό και ή μελαγχολία εινε άπ' τον σύμπτωμα της λύσσας. 'Ο γιατρού χωρίς να ξέρη τις ύποψίες που τον κρυφτόρασαν, άστειώθηκε. Μά τό άστείο του φάγερος μιά τρομερή αλήθεια... Τι διαβολοήχτες να πάη στο καφενείο και να μάθη όλες αυτές τις λεπτομέρειες; 'Αν ήταν να τον βρή τό κακό, άς

τόν εθρίσκει, φτάνει αυτός να μὴ ἤξερε τίποτα ἀπὸ κρίν. Ἐνα τρομερὸ ἀνατίμα, ἕνα κάλεμα ἄρχισε στὸ συγχωρέμενο νοῦ του : Μιὰ τὸν ζωντανεύει ἡ ἐλπίδα μὲ τὴ σκέψι πὸς τὴ ρόδινη βουλιτσα δὲν ἦταν ἀπὸ θαυματικά, ἀλλὰ ἀπὸ κάποιο σπυράκι, μιὰ τὸν ἀρπαζε τὸ ρέμα τῆς ἀπαισιοδοξίας στὴν ὑπόνοια πὸς μοροῦσε τὸ σκυλλί νὰγε γλυφει τὴν πληγίτσα, ὅταν ἦταν ἀκόμη ἀνοιχτή. Περονόσαν τότε ἕμπροσς τοῦ ἕνα ἀσπρὸ φρικάλειος, εἰκόνας : Παραμορφωμένα πρόσωπα, μάτια πὸς ἔδειξαν τὸ ἀσπράδι, στραβοβμένα στόματα, ἀπ' ὅπου κρέμονται κίτρινοι ἀφροί. Τέλος ἡ ἐσκουρηνισμένη σκέψι τοῦ σταματοῦσε σ' ἕνα ἄλλο παρήγορο σημεῖο : Μπορεῖ νὰ μὴ, εἶχε λυσοῦζει τὸ σκυλλί. Μπορεῖ νὰ τὴνε κάποιος κλεμένο και νάνε καλά. Ναί... μὰ ἡ μελαγχολία ; Ἡ μελαγχολία πὸς εἶνε ἀπ' τὰ συμπτώματα τῆς λύσσης, ὅπως εἶπε ὁ γιατρός ; Κι' ὅλο τὸ ἴδιον μὲ τὴν ἴδια οὐρὰ στριφογυρίζαν, σβούριζαν στὸ μυαλό του πάντα και πὸς βασανιστικά, πὸς ἐρίμονα. Ἀποκομωμένος τέλεια μὲ τοὺς ἀρμούς ἐκλειδαμένον, ἀπὸ τὸν καρδιοσπῶμ, ἀφανισμένους ψυχικά, ζωντανὸ κουφάρι, ἀγωνίζονταν νὰ διώξῃ ὅλες αὐτὲς τὶς ἔνοιους, μὰ ξαναγυρίζαν μανιακά, ὅπως ὁ μπιγὸς σὲ μιὰ πληγή. Πνιγόνταν, πῆλα νὰ κλάψῃ γιὰ νὰ τὸν λυπηθῇ ἡ Μοῖρα, νὰ τρέξῃ στὸς δρόμους γιὰ νὰ τὸν παρηγορήσῃ οἱ ἄνθρωποι και νὰ τὸν βεβαιώσουν πὸς δὲν ἔχει τίποτα. Ξαφνικά τὰ μάτια του καρφάθηκαν στὴ ρόδινη βουλιτσα. Νά, ἀπὸ κεινο τὸ σημάδακι εἶχε σταλάξει ὕδρου τὸ ὀλέθριο δηλητήριο. Καί τώρα ἀπλῶνιζονταν παντοῦ και πλῆθοναν μέσα στὸ αἷμα του και δούλευε, δούλευε. Τοῦ φαινόταν πὸς τὸ ἴδιο του τὸ αἷμα ἀνάβε, φούντωνε και τὸν ἔκαγε μέσα στις φλέβες. Πόσο τὸν πείραζε τὸ κοκκινὸ σημάδακι. Νά μοροῦσε νὰ τὸ σβῆσθ ἀπὸ κει γιὰ νὰ μὴν τοῦ θυμίζῃ τὸ κακό... Γοῖτσονε τὸ πετοῖ ἀπ' ὀλόγυρι και νὰ χαθῇ ἡ βουλιτσα, μὰ ξαναφαινόταν ἀμέσως μόλις τὸ πετοῖ χαλαφαινόταν. Ἀρχισε τότε νὰ τρέψῃ μανιακά τὸ δάχτυλό του τὸ γόνυτο γιὰ νὰ κοκκινίσῃ ὀλόκληρο και μέσα στὸ γενικό κοκκινίσμα νὰ συγχιτῇ ἡ ρόδινη βουλιτσα, μὰ τίποτος. Στὴν προσπάθειά του αὐτὴ τὰ μάτια του εἶχαν πάλι ἕνα ἀλλοιώτικο σπῆσιμα. Ἡ βουλιτσα χάνεινταν γιὰ μὴ στιγμή, μὰ ξαναφαινόταν πάντα στὸ ἴδιο σημεῖο ἐρίμονι.

Δὲ θὰ μοροῦσε νὰ πῆ κανεὶς μ' ὅλες τὶς λεπτομέρειες τῆς ἔγνευε μέσα σ' ἕκينو τὸ φτωχὸ κρानीο, ἀρροστημένους ἀπ' τὶς ὑποκίτες και τοὺς τρώιμους τόσον χρόνον. Σὲ κάποια στιγμή καθὼς κινάτε τὴ ρόδινη βουλιτσα μὰ ἀλλοκοτὴ ἀστραπή πέρασε τὰ μάτια του και ξαφνικά φέρνονταν τὸ χέρι του πρὸς τὸ στόμα δάγκασε μὲ λύσσα τὸ δάχτυλο ὀλόγυρα ἀπὸ τὴ βουλιτσα κα' ἔκοψε μὲ τὰ δόντια τὴ σάρκα στὸ μέρος αὐτό!... Ἰσως στὸ σαλεμένο μυαλό του πέρασε ἡ ἰδέα πὸς ἔξαφανίζοντας τὴν ζωντανὴ ἀνάμνησι τοῦ κακοῦ ἔξαφανίσει μαζί και τὸ ἴδιο τὸ κακό. Ποὺς ἔξερε... Καί μὲ τὰ χεῖλια του καταματωμένα, τράβηξε πρὸς τὰ ἔξω, φτύνοντας ἀκόμα τὸ αἷμα πὸς ἐπλημμυρίσει στὸ στόμα του, φρενιασμένος, μὸστρελλος....

Θάνος Δογάνης

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

ΝΑ ΓΥΝΑΙΚΑ, ΝΑ ΜΑΛΑΜΑ !...

Μιὰ γυναίκα εἶχε τὸν ἄνδρα της πεθαμένο. Κοιτὰ δὲ στὸ σπίτι της ; ἔχρθεσαν και γλυντοῦσαν ! Γιὰ μιὰ στιγμή λοιπὸν ἔκει πὸς θρηνοῦσε κατάλαβε πὸς ὁ χορός, δὲν ἤγιναν τόσο καλά, πλάι στὸ σπίτι της πὸς γίνονταν τὸ γλέντι. Τότε γύρισε στις ἄλλες γυναίκες ποστειταν κοινὰ της και τοὺς εἶπε :
 — Κλάψτε μιὰ στιγμή ἔπεις τὸν ἄνδρα μου νὰ πάω δίπλα νὰ τοὺς αἰδέσθ τὸ χορὸ, και γυρίσω πάλι !...
 Ἡ ἴδια γυναίκα ὅταν εἶχε ἀνάγκη νὰ βεβαιώσῃ τὸν λόγον της, φραζάτονος ἔλεγε :
 — Ἄν φταῖσ ἔγω, νὰ καὶ ἡ ῥόκα μου, νὰ βγοῦν τὰ μάτια τοῦ ἄνδρός μου !...
 ***

Ἡ ἴδια πάλι γυναίκα ἔλεγε στὸν ἄνδρα της ὅταν γκρινιάζε μαζί του :
 — Ἄ ! ἄνδρα, δὲν εἶναι κατάστασι αὐτή... Ἡ εὐὸ πρέπει νὰ πεθάνῃς ἢ ἐγὼ νὰ χροῦσθ !...
 ΠΑΛΑΙΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

ΟΥΣΑ Η ΕΞΕΙΣ ΚΕΝΗ...

Και ἄλλοτε ἔδημοσιεύσασιν στὸ «Μπουκέτο» ἀναφοράς ἀποσταματῶν και γραμματιοδασκάλων τοῦ παλαιοῦ καιροῦ, ἐπαρρηκινῶς συντεταγμένας. Νά τώρα και ἄλλη μιὰ μοναδικὴ στὸ εἶδος της ἀναφορά γραμματιοδασκάλου ζητούντος μετάθεσιν διὰ λόγους γείας.
 « Οὐσα ἢ θέσις κενὴ Πλαγιάς τοῦ δήμου, Ἀνακτορίων ἐπαρχίας Βοιωτίας ἐδοξάσασιν παρακαλῶ τὸ Σεβαστόν Ὑπουργεῖον εἰσαγεστοῦμενον ἵνα μεταθέσθ ἀπὸ Κατωχώριον εἰς Πλαγιάς ὧν τὸ κλίμα Πλαγιάς ἔχει πρὸς ἐμέ, τὸ δὲ κλίμα Κατωχόριον εἶνε νοσῶδες και δὲν δύναμαι πλέον ἐμμένειν ἐκεῖσε, ἕϊλωσ τε εἰστί ἐμμένειν βεβαίως ἀποθνήσκω.»
 Εὐπειθέσασιν κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

— Στὴν κοιλιάδα τοῦ Ροδανοῦ ποταμοῦ, βρῖσκειται ἕνα μοναδικὸ χωριὸ τὸ Σαρμερὸ, τὸ ὅποιο κατοικεῖται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ γυναικες.

— Πρὸ πολλῶν ἐτῶν οἱ ἀρσενικοὶ κάτοικοι τοῦ Σαρμερὸ ἐφυγαν γιὰ νὰ ζητήσουν τύχη στὸ ἔξω, ἢ δὲ γυναικες, ἀν' ἡ νυνὶ ὅλες σχεδὸν ὄρασις, ἀντὶ νὰ τὸν ἀκολουθούσαν ἔμειναν ἔκει, πέτασαν τὰ γυναικεῖα ῥοζα, φόρσαν πανταλόνια, και ζῶν ἔνοους τοὺς καλλιεργῶντας τὰ χωράφια και γενικῶς ἀσχολούμενες μ' ὅλες τὶς ἀνδρικές δουλειὰς !...

— Μολαταῦτα ἡ κακὴ γλώσσης τῶν γειτονικῶν χωριῶν λένε ὅτι, οἱ ἄνδρες τοῦ Σαρμερὸ ἀναγκάσθησαν νὰ ἐκπατριεθοῦν ἐπειδὴ ἡ γυναικες τοὺς ἦσαν ἀνυπόφορες, ἐπειδὴ εἶχαν πολὺ δύστροπο χαρακτῆρα και τοὺς... ἔξυλοκοποῦσαν τακτικὰ !...

— Οἱ ἐξένοι ποὺ κατοικοῦν στὴν Κίνα, σύμφωνα μὲ τὴν τελευταία στατιστικὴ τῶν Κινεζικῶν τελειῶνον, εἶνε 326,069 ἄτομα ἀπὸ τὰ ὅποια 168,918 Ἰάπωνες, 144,113 Ρώσοι, 11,082 Ἀγγλοί, 7,269 Ἀμερικανοί, 2,753 Γάλλοι, 2,282 Πορτογάλλοι, 1,013 Γερμανοί, 545 Δανοί, 504 Ἴταλοί και 592 Βέλγοι. Κατῶν ἀκολουθούσαν κατά σειράν οἱ Σουηδοί, οἱ Ὀλλανδοί, οἱ Νορβηγοί, οἱ Ἕλληνες, οἱ Ἰσπανοί κλπ.

Ἐπίσης στὴν Κίνα ὑπάρχον 7.375 ἔξωτες ἑταίρειες ἀπὸ τὶς ὅποιες 4.278 Ἰαπωνικῆς, 1.569 Ρωσικῆς, 679 Ἀγγλικῆς, 409 Ἀμερικανικῆς, 180 Γαλλικῆς, 65 Πορτογαλικῆς, 9 Γερμανικῆς, 37 Ἰταλικῆς, 27 Δανικῆς, 26 Βελγικῆς, 2 Ἑλληνικῆς κλπ.

Ἡ κηλίδες τῆς σεληνῆς ἔχουν διαφορετικὴ ὄμι ὅταν τὶς βλέπει κανεὶς ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς γῆς. Ἀπὸ τὶς Ἰνδίες, λόγον χάριν, ἡ σεμὴ αὐτῆς τοῦ φεγγαριοῦ μοιάζουν μ' ἕνα κουνεῖ ! Ἀπὸ ἀρισμένες μάλιστα ἐπαρχίας ταν μοιάζουν μὲ λαγὸ ! Γι' αὐτὸ και οἱ σὶς Ἰνδίες οἱ λαγοί εἶνε ζῶα ἀρισμενωσιν στὴν Σεληνῆ.

Ἡ Γαλλικὴ Λεγεὼν τῶν Ξένων ἰδρύθηκε στὸν 13ον αἰῶνα. Μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Λουδοβίχου Φιλίππου οἱ στρατιώτες τῶν Ξένων δὲν ἔπαιρναν μισθὸ ἀπὸ τὸ Γαλλικὸ Κράτος, τὸ ὅποιο τοὺς παρήχε μόνο τὸ σισαίο και τὸν ἱματισμό. Εἰς ἀντάλλαγμα ὅμως, οἱ ἄνδρες τῆς Λεγεῶνος, εἶχαν δικαιομα νὰ λεηλατοῦν τὰ μέρη πὸν κατακοῦσαν και νὰ μοιράζονταν μεταξὺ τοὺς τὰ λάφυρα.

Εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὑπολογίζεσιν ὅτι ἐκδίδονται 33,000 ἡμερησίως ἐφημερίδες, ἀπ' τὶς ὅποιες τὴν μεγαλύτερη κυκλοφορία ἔχει τὸ «Νατὴλ Μαίηλ» τοῦ Λονδίνου, πὸς πούλαει περὶπου 2,000,000 φύλλον ἡμερησίως. Κυκλοφορία ἄνω τοῦ ἐνὸς ἐκατομμυρίου φύλλον ἔχουν τράφιμαρικανικῆς ἐφημερίδες, τρεῖς ἀγγλικῆς και δύο γαλλικῆς !

Στὴν Γροιλανδία ὅπου οἱ κάτοικοι εἶνε ὀλοοὶ δλοοὶ 8,000 ἐκδίδονται δύο ἐφημερίδες και στὴν Ἰσλανδία ἀναλογίαι μὲ ἔφημερίδα σὲ 1,000 κατοίκους !

Ἀπὸ ὅλους τοὺς δημοσιογράφους τῆς γῆς οἱ πὸς καλοπληροῦμενοι εἶνε οἱ Ἀμερικανοί, οἱ ὅποιοι ἔχουν μισθοὺς μυθώδεις. Ἄλλες τε και ἡ ἀμερικανικῆς ἐφημερίδες ἔχουν τὰ μεγαλειότερα κέρδη ἀπὸ ὅλες τὶς ἐφημερίδες τοῦ κόσμου. Ὁ διάσημος ἰδιοκτῆς ἀμερικανικῶν ἐφημεριδων, Γκόττον Μπένεν, ἔχει ἀποκτήσει ἀπὸ τὶς δημοσιογραφικῆς του ἐπιχειρήσεις περιουσία 200 ἐκατομμυρίων χρυσῶν φράγκων !...

Στὸν διάσημο ἀεροπόρο Λίντιμπεργκ προσφέρθησαν ἀπὸ τὸ Συνδικατο τοῦ Ἡνωμένου Ἀμερικανικοῦ Τύπου 2,000,000 δολάρια (150 ἐκατομμύρια δραχμῆς) γιὰ νὰ γράψῃ 20 ἄρθρα γιὰ τὰ ταξείδια του. Τοῦ πληρόνον δηλαδή 7 1/2 ἐκατομμύρια τὸ ἄρθρο !

Μεταξὺ τῶν πλέον ἀρχιβοληθαιόμενων δημοσιογράφων τοῦ παρελθόντος ἦταν και ὁ Αἰμίλιος Ζολά, ὁ ὅποιος ὅταν ἔγραψε τὰ περιφραμα ἄρθρα του ὑπὲρ τοῦ Νρεσφους, ἐπληρώσθη 9,000 φρ. τὸ καθένα. Ἐπίσης ὁ ἑλληνογενὴς ποιητῆς Ὀδύσ. Φωσκόλος, ὅταν εἶχε καταφύγει στὴν Ἀγγλία, ἐπληρώσθη ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα «Ἐδιμβούργο» και ἀπὸ τὴν «Quarterly Review» 200 λίρες στερελίνας γιὰ κάθε ἄρθρο του.

Ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἄνδρες τῆς ἱστορίας ἔκαναν τὸν δημοσιογράφου ὁ Βίσμαρκ—ὁ ὅποιος ἀρθρογραφούσε κρυφὰ σὲς διάφορες ἐφημερίδες—ὁ Καρδουῖ, ὁ Κροισβρανδός, ὁ Βενιαμίν Κονστάν, ὁ Θερσοσ, ὁ Πουανκαρέ, ὁ Κλαμανσὸ, ὁ Πράτ, ὁ Γκιζὸ, ὁ Μουσσολίν, και αὐτὸς ἀκόμη ὁ μέγας Ναπολέων, ὁ ὅποιος τὸ 1796 ναυαρὸς ἀξιωματικὸς ἀκόμη, ἡλικίας 23 ἐτῶν, ἔγραψε ἀπὸ τὸ Λόντιν στὴν ἐφημερίδα «Redacteur» τῶν Παρισίων δομύματα ἄρθρα ἐναντιον τοῦ Βασιλέως τῆς Σαρδηνίας.

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

- Μὴν προσπαθεῖς ν' ἀνακαλύψῃς τὸ ἀνύπαρκτο.
(Παροιμία τῆς Μαδαγασκάρης)
- Ὅποιος ἀλλάξει βούθη συχνά, σπάσει τὸ τέλος τῆς στάνια του.
(Παροιμία τῆς Μαδαγασκάρης)
- Μ' ἕνα μονάχα δάχτυλο ἢ ψεῖρα δὲν πνάνετα.
(Παροιμία τῆς Μαδαγασκάρης)
- Ὅταν ὁ Μάρτης παριστάται τὸν Ἀπρίλη, ὁ Ἀπρίλης παριστάται τὴν Μάρτη.
(Γαλλικὴ Παροιμία)